

Kod kreskowy katastrofy klimatycznej

2022-07-25

Czerwony kolor na mapach oznacza wysokie temperatury. Na grafikach opracowanych przez brytyjskiego klimatologa prof. Eda Hawkinsa, nazywanych niekiedy „paskami klimatycznymi” (21 czerwca przypada ich dzień - #[ShowYourStripes](#) day) widać wyraźnie, jak szybko w ostatnich latach ociepla się Ziemia.

Grafiki te pokazują postępujący proces globalnego ocieplenia, czyli jak zmienia się średnia temperatura Ziemi od połowy XIX wieku, kiedy zaczęliśmy na dużą skalę eksploatować paliwa kopalne. Na grafikach wyraźnie widać linię, przebiegającą na przełomie XIX i XX wieku, poza którą temperatura dotychczas w miarę stała nagle zaczyna gwałtownie rosnać.

Na grafikach każdy pasek to kolejny rok, poczynając od 1850 w przypadku danych dla całego świata i 1901 dla danych poszczególnych krajów. Niebieskie paski oznaczają lata ze średnią temperaturą poniżej, a czerwone — powyżej średniej z lat 1971-2000. Paski białe oznaczają temperaturę w pobliżu średniej z tego okresu. Im ciemniejszy kolor paska, tym bardziej średnia temperatura w danym roku odbiegała od temperatur typowych dla lat 1971-2000.

W grafikach prof. Hawkins zmienił klasyczny wykres, usuwając skalę, którą zastąpiły kolory. Taka uproszczona wizualizacja jest łatwa do zrozumienia, dlatego paski klimatyczne często pojawiają się na okładkach, plakatach i innych materiałach związanych ze zmianami klimatu.

Na pasku klimatycznym dla świata, ale także tym dedykowanym dla Polski wyraźnie widać, że im bliżej współczesności — tym więcej czerwonych pasków i tym ciemniejszy ich kolor. Nie każdy kolejny rok jest cieplejszy od poprzedniego, ale trend jest czytelny. Na globalnym wykresie zmiana jest jeszcze wyraźniejsza, niż na tym dla konkretnego kraju czy regionu.

Autor: Ed Hawkins / University of Reading

Do rosnącej, średniej temperatury naszego globu w znacznym stopniu przyczyniają się coraz częściej powtarzające się fale upałów, które w Polsce są zjawiskiem groźnym dla zdrowia. Jednak w rejonach takich jak: Indie, Bliski Wschód czy Afryka czerwone paski oznaczają warunki termiczne zagrażające życiu ludzi, inwentarza i dzikich zwierząt. Regionem, w którym zmiany są szczególnie widoczne jest Arktyka. Tam paski klimatyczne potrzebują nowej skali, bo od kilku lat każdy z nich jest bordowy.

Więcej na ten temat [tutaj](#).

Przykładem potwierdzającym zagrożenie wzrastającymi temperaturami może być tegoroczna klęska suszy we Włoszech. W kilku włoskich regionach – Lombardii, Piemontie, Veneto i Emilii-Romanii sytuacja jest obecnie dramatyczna. Rzeka Pad niemal zniknęła, wysychają wielkie jeziora. Niektóre miasta na północy potrzebują dostaw wody cysternami. Lokalnie wprowadzane są rozporządzenia dotyczące oszczędności wody. Włochy zostały dotknięte w tym roku wyższymi niż zwykle temperaturami, niewielkimi opadami deszczu i znacznie mniejszą ilością śniegu w okresie zimowym, szczególnie w południowych Alpach, co przyczyniło się do spadku poziomu wody wpływającej do Padu.

Włochy to kraj, w którym rolnictwo jest ważną gałęzią gospodarki. Sytuacja bardzo poważnie uderza w ten sektor, stąd w pięciu najbardziej zagrożonych regionach ogłoszono stan wyjątkowy, który pozwoli władzom na ograniczenie biurokracji i natychmiastowe podjęcie działań, takich jak np. racjonowanie wody dla gospodarstw domowych i firm.

W niektórych miastach takie regulacje już zostały wprowadzone: Werona do końca sierpnia drastycznie ogranicza zużycie wody a Mediolan wyłączył wszystkie fontanny. Krytyczna sytuacja odnotowana została także na rzece Tyber. Poziom wody jeziora Maggiore i jeziora Garda jest znacznie niższy niż zwykle o tej porze roku. Konsekwencją suszy jest znaczący spadek produkcji energii elektrycznej w elektrowniach wodnych. Jak wskazują pomiary: w bieżącym roku hydrologicznym, który rozpoczął się 1 grudnia, w dorzeczu Padu występuje deficyt wody wynoszący na niektórych obszarach około 45-70 proc.

Więcej na ten temat [tutaj](#).